

GEOGRAFIE

Programa școlară de *Geografie* a fost aprobată prin

ORDIN AL MINISTRULUI

nr. 4237 din 23.08.1999

NOTĂ DE PREZENTARE

Mutația esențială propusă de prezentul curriculum este trecerea de la *geografia de tip descriptivist* spre un demers de învățare care încurajează *înțelegerea relevanței geografiei pentru viața cotidiană* a copilului. Se urmărește, totodată, trezirea interesului acestuia de a cunoaște direct, de a investiga și de a înțelege faptul geografic imediat, precum și importanța protecției unui mediu ambiant favorabil unei vieți sănătoase și echilibrate. Cu alte cuvinte, studiul geografiei trebuie să depășească – ori de câte ori este nevoie – spațiul îngust al sălii de clasă, natura înconjurătoare fiind mediul cel mai potrivit de înțelegere a faptului geografic.

Elaborarea noului curriculum de geografie este determinată de schimbările induse de introducerea planului-cadru pentru învățământul obligatoriu respectiv: modificarea timpului de instruire afectat studiului geografiei și includerea acestei discipline în aria curriculară Om și societate.

Ca urmare, este, pe de o parte, realizată corelarea geografiei cu alte discipline și, pe de altă parte, adoptată formula unui curriculum-nucleu obligatoriu (corespunzător trunchiului comun din planul-cadru) dublat, la clasele a V-a – a VII-a, de un curriculum extins, la decizia școlii (marcat prin asterisc).

Structura programei cuprinde: obiectivele cadru urmărite pe tot parcursul gimnaziului, obiective de referință, exemple de activități de învățare și conținuturi prevăzute pentru fiecare clasă, standarde curriculare de performanță la finele învățământului obligatoriu.

Pe clase, materia este organizată după cum urmează:

- clasa a V-a: Geografia generală – elemente introductive.
- clasa a VI-a: Geografia Europei.
- clasa a VII-a: Geografia continentelor extraeuropene.
- clasa a VIII-a: Geografia României.

Dozarea și progresia elementelor programei (atât a competențelor solicitate, vizate la obiectivele de referință, cât și a conținuturilor) țin seama de existența ciclurilor curriculare. Astfel, clasele a V-a și a VI-a continuă introducerea și familiarizarea elevilor în domeniul geografiei (începute în clasa a IV-a), iar clasele a VII-a și a VIII-a prefigurează o aprofundare a achizițiilor dobândite prin creșterea dificultății conceptelor și a operării cu acestea.

OBIECTIVE CADRU

1. Situaarea corectă în spațiu și timp
2. Cunoașterea și interpretarea suporturilor grafice și cartografice
3. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate
4. Investigarea și interpretarea fenomenelor din mediul geografic
5. Formarea unei atitudini constructive și responsabile față de mediul înconjurător

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Situatrea corectă în spațiu și timp

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să utilizeze modalități elementare de orientare (puncte cardinale)	- exerciții de relaționare a obiectelor observate față de punctele cardinale;
1.2	să perceapă ordinea unor fenomene prezentate sau observate	- exerciții de prezentare a unor succesiuni reale;
*1.3	să aprecieze empiric durate diferite de timp	- exerciții de precizare corectă a timpului;
		- exerciții de apreciere a unor intervale de timp (minute, ore);
		- exerciții de apreciere a duratei unor fenomene observate;
		- exerciții de apreciere a unor intervale mari de timp;
*1.4	să raporteze poziția localității natale pe întinderi mai mari până la dimensiunile planetei	- exerciții de localizare în orizontul local, în țară, pe continent, pe glob;
1.5	să precizeze poziția planetei noastre în Univers	- exerciții de situare a planetei în sistemul solar și a acestuia în Univers.

2. Cunoașterea și interpretarea suporturilor grafice și cartografice

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să relaționeze punctele cardinale din realitate cu cele de pe un suport cartografic simplu	- exerciții de comparare a poziției punctelor cardinale de pe hartă cu cele din realitate;
		- identificarea și amplasarea punctelor cardinale pe o hartă;
		- relaționarea poziției obiectelor reprezentate cu punctele cardinale;
2.2	să relaționeze corect obiecte din realitate cu poziția lor pe un suport cartografic	- exerciții de stabilire a corespondenței obiectelor reprezentate cu poziția lor reală;
		- exerciții de descriere a elementelor întâlnite pe un traseu (real sau pe hartă);
2.3	să utilizeze corect semnele convenționale	- exerciții de raportare a caracteristicilor semnelor convenționale la aspectul real al fenomenelor;
*2.4	să utilizeze corect mărimile elementare utilizate pe hărți	- exerciții de apreciere a distanțelor;
*2.5	să exprime oral elementele redade pe hărți	- exerciții de explicare a localizării;
		- explicarea poziției empirice a elementelor reprezentate.

3. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să definească sensul termenilor de bază	- exerciții de identificare a termenilor geografici în texte;
		- exerciții de identificare a termenilor geografici în surse mass-media;
		- exerciții de explicare simplă, empirică;

3.2	să utilizeze termeni simpli în contexte cunoscute	-	exerciții de completare a unor texte cunoscute;
*3.3	<i>să utilizeze termeni de bază în situații noi</i>	-	<i>exerciții de elaborare a unor texte cu utilizarea unor termeni sugerați;</i>
<i>exerciții de elaborare a unor texte cu utilizarea liberă a terminologiei;</i>

4. Investigarea și interpretarea fenomenelor din mediul geografic

	Obiective de referință		Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>		<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să descrie coerent un fenomen folosind o reprezentare a acestuia	-	exerciții de descriere (dirijată sau structurată) după fenomene reprezentate grafic sau cartografic;
4.2	să descrie și să coreleze fenomene observate direct sau indirect	-	exerciții de relaționare între elemente și fenomene percepute direct sau indirect;
exerciții de interpretare a elementelor de relaționare;
*4.3	<i>să identifice datele necesare unei investigații pe o temă dată</i>	-	<i>exerciții de selecționare și structurare a datelor;</i>
<i>elaborarea unui text simplu pe baza datelor.</i>

5. Formarea unei atitudini constructive și responsabile față de mediul înconjurător

	Obiective de referință		Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>		<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
5.1	să dovedească interes pentru cunoașterea mediului înconjurător	-	activități de cercetare a mediului din orizontul local și apropiat;
*5.2	<i>să înțeleagă importanța conservării mediului</i>	-	<i>să exemplifice elementele de degradare a mediului din orizontul local;</i>
<i>să redea importanța unor elemente ale mediului pentru activitatea umană.</i>

CONȚINUTURI

Lumea în care trăim (Pământul ca planetă)

- Pământul – corp cosmic: poziția în sistemul solar
- Luna - satelit al Pământului; Forma Pământului
- **Dimensiunile Pământului*
- **Mișcările Pământului: mișcarea de rotație și mișcarea de revoluție. Consecințe geografice.*
- **Măsurarea timpului*
- Reprezentarea suprafeței Pământului (continente și oceane). Globul geografic și planiglobul
- Harta geografică (conținutul hărții). **Atlasul geografic și utilizarea lui.* Reprezentarea orizontului local
- Reprezentarea cartografică a spațiilor civilizațiilor istorice (Mesopotamia, Valea Nilului, India, China, Grecia, Peninsula Italică, bazinul Mării Mediterane)

Relieful Pământului

- Relieful. Definiția reliefului
- **Fenomene deosebite: vulcanii și cutremurele de pământ.* Forme majore ale reliefului terestru: oceanele și continentele

- **Agenții externi de modelare ai scoarței*
- Relieful major al continentelor: munții, dealurile, podișurile, câmpiile
- **Relieful major al oceanelor. *Țărmurile și articulațiile lor.*
- Relieful orizontului local – elemente de bază
- **Scoarța terestră și resursele ei.*

Atmosfera

- Atmosfera – caractere generale
- Vremea
- **Presiunea aerului și vânturile*
- Temperatura aerului și precipitațiile
- **Zonele climatice ale globului*
- **Fenomene climatice deosebite. Poluarea aerului. *Resursele atmosferei. Vremea și clima orizontului local și apropiat*

Hidrosfera

- Hidrosfera – caractere generale.
- Oceanele și mările. **Studiu de caz: bazinul Mării Mediterane*
- Râurile și lacurile. Elemente de hidrografie a orizontului local
- **Ghețarii*
- **Circuitul apei în natură. Poluarea apelor. *Resursele hidrosferei*

Biosfera

- Biosfera – caractere generale
- **Factorii care influențează răspândirea viețuitoarelor. Domeniile de viață ale Terrei*
- **Zona caldă*
- **Zona temperată*
- **Zona rece*
- **Relațiile om-biosferă. Conservarea biosferei. *Resursele biosferei. Vegetația și animalele din orizontul local și apropiat*

Solul

- Solul – prezentare generală
- **Răspândirea geografică a principalelor soluri*

Geografia umană și obiectul său de studiu

- Noțiunile elementare de geografia populației
- **Dinamica, repartitia și mobilitatea populației*

Noțiuni de geografie a așezărilor

- Așezări rurale
- Orașele
- **Exemple de mari aglomerații urbane. *Viața în marile orașe. Reprezentarea cartografică a localității natale*

Bogățiile (resursele) planetei

Activitățile economice

- Agricultura – aspecte generale
- Industria – apariția și evoluția activităților industriale. **Ramurile industriei. *Degradarea mediului prin activități industriale*
- **Transporturile și comerțul – aspecte generale*
- Turismul
- **Efectele activităților umane și economice asupra mediului. Activități economice în localitatea natală și în orizontul apropiat. *Planeta în transformare.*

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Situatrea corectă în spațiu și timp

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să recunoască elementele principale ale unei reprezentări cartografice	- descrierea după o imagine cartografică; - utilizarea semnelor convenționale; - raportarea textului scris la imaginea cartografică.
1.2	să utilizeze modalități și instrumente de orientare în spațiu	- reducerea la scară cu ajutorul unui suport grafic.

2. Cunoașterea și interpretarea suporturilor grafice și cartografice

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să utilizeze corect elementele hărții	- măsurarea distanțelor; - înțelegerea semnelor convenționale;
2.2	să exprime oral elementele redată pe hărți	- explicarea localizării; - explicarea relațiilor dintre elementele reprezentate.
*2.3	să elaboreze și să redea imagini cartografice simple	- realizarea unei hărți după un text; - realizarea unei hărți după realitatea observată.

3. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze corect numele proprii auzite sau citite	- identificarea numelor proprii în text, pe hartă și în predare;
*3.2	să explice principalele noțiuni	- consultare de dicționare și atlase;
3.3	să utilizeze în scris termenii comuni și proprii	- construirea unui text coerent utilizând noțiuni și denumiri.

4. Investigarea și interpretarea fenomenelor din mediul geografic

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să identifice elementele naturale și umane în realitatea observată	- observarea liberă; - observarea dirijată; - observarea și selectarea unor elemente simple; - descrierea unor elemente simple; - descrierea unor structuri (oral sau scris);
*4.2	să identifice relațiile elementare din mediul înconjurător	- descrierea unor succesiuni; - identificarea unor condiționări (cauze);
*4.3	să identifice interacțiunile cu caracter global	- exprimarea unor condiționări și succesiuni vizibile; - interpretarea unor informații redată cartografic;

- 4.4 să observe, folosind un plan, realitatea obiectivă
- identificarea elementelor observate;
 - descrierea elementelor și structurilor obiective observate;
 - identificarea corelațiilor între elementele și fenomenele observate.

5. Formarea unei atitudini constructive și responsabile față de mediul înconjurător

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
5.1	să dovedească interes pentru cunoașterea mediului	- activități de cercetare a mediului din orizontul local și apropiat;
*5.2	să înțeleagă importanța conservării mediului	- exemplificarea laturilor utilitare ale mediului.

CONȚINUTURI

Introducere

- **Reprezentarea suprafeței terestre*
- **Continente (privire de întreg)*

Europa – caracterizare generală

- Poziția geografică, limitele, țărmurile, întinderea
- Relieful
- Clima
- Râurile, fluviile, lacurile; Analiza unui fluviu: Dunărea
- Vegetația, fauna, solurile
- **Peisajele naturale*
- Populația
- **Așezările rurale*
- **Orașele; analiza unor orașe*
- Harta politică
- Resursele naturale și repartitia lor
- Îndeletnicirile tradiționale și activitățile economice (industrie, agricultură, căi de comunicație, comerț și turism)

Europa – regiuni și țări

- **Diferențieri geografice regionale*
- **Analize regionale. Alpii. Carpații ș.a.*
- **Țările Europei*
- **Asociații, structuri, instituții și grupări teritoriale*

Țările Europei (pe ansambluri regionale poziționale)

- **Europa centrală:** specificul geografic și statele: Germania, **Elveția*, **Austria*, **Polonia*, **Cehia*, **Slovenia*, Ungaria, România, Republica Moldova
- **Europa mediteraneeană:** specificul geografic și statele: Italia, Spania, **Portugalia*, Grecia, **Albania*, **Macedonia*, **Bosnia-Herțegovina*, **Iugoslavia*, **Croația*, **Slovenia*
- **Europa estică:** specificul geografic și statele: **Belarus*, **Ucraina*, Rusia; **Spații complementare Europei de Est (zona Caucazului, Asia Centrală, Siberia, Extremul Orient)*

- **Europa atlantică:** specificul geografic și statele: Franța, *Belgia, *Olanda, *Luxemburg, Marea Britanie, *Irlanda
- **Europa scandinavă:** specificul geografic și statele: *Danemarca, *Norvegia, *Islanda, *Suedia, *Finlanda
- ***Sinteză:** Europa – caracteristici generale de ansamblu. Europa în lumea contemporană.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Situatrea corectă în spațiu și timp

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să identifice asemănări și deosebiri spațio-temporale	- exerciții de observare liberă și dirijată;
*1.2	să redea succesiuni ordonate cronologic	- descrierea unor elemente simple;
		- exerciții de ordonare a unor fenomene.

2. Cunoașterea și interpretarea suporturilor grafice și cartografice

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să identifice elementele principale ale reprezentărilor cartografice utilizate (hărți ale continentelor, ale țărilor etc.)	- descrierea după o imagine cartografică;
		- utilizarea semnelor convenționale;
		- raportarea textului scris la imaginea cartografică;
*2.2	să completeze imagini cartografice lacunare	- exerciții de completare a informației lacunare;
*2.3	să elaboreze și să redea imagini cartografice simple	- reconstituirea esențializată a unei schițe de hartă;
		- realizarea unei hărți după un text sau o altă hartă.

3. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze corect numele proprii auzite sau citite	- identificarea numelor proprii în predare, pe hartă și în text;
3.2	să utilizeze (în scris sau oral) termenii comuni și proprii	- construirea unui text coerent utilizând noțiuni și denumiri;
*3.3	să selecteze termeni și noțiuni din texte suplimentare sau informații din mass-media	- identificarea și utilizarea noțiunilor-cheie într-un context nou (elaborarea unui text).

4. Investigarea și interpretarea fenomenelor din mediul geografic

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să identifice interacțiunile cu caracter global	- utilizarea, în context nou, a informațiilor primite din diferite surse (capitole ale disciplinei sau noțiuni de la alte discipline, mass-media etc.);
		- transformarea structurată a informației prin elaborarea unui text nou;
4.2	să utilizeze constructiv informația din sistemele mass-media	- identificarea și preluarea informației utile din TV, video, reviste etc.
		- corelarea informației din mass-media cu învățarea școlară.

5. Formarea unei atitudini constructive și responsabile față de mediul înconjurător

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
5.1	să înțeleagă dimensiunile globale ale fenomenelor de degradare a mediului înconjurător	- exerciții de identificare a unor fenomene de degradare a mediului (din presă, TV);
*5.2	să identifice modalități de combatere a degradării mediului înconjurător	- exerciții de grupare a fenomenelor de degradare a mediului; - exerciții de identificare a unor soluții de combatere.

CONȚINUTURI

ASIA

- **Poziția geografică, aspecte ale istoricului cunoașterii continentului*
- Relieful
- Clima
- Hidrografia
- Vegetația, fauna, solurile
- **Peisaje naturale*
- Populația și așezările umane
- Resursele naturale și economia
- Asia de Vest și Sud-Vest (Orientul Apropiat și Mijlociu): caracteristici generale, Israel, Turcia. **Alte țări (Iran, Irak, Arabia Saudită)*
- Asia de Sud și Oceanul Indian: Caracteristici generale – Oceanul Indian, India
- Asia de Est și de Sud-Est; caracteristici generale: Japonia, **Peninsula Coreea*, Republica Populară Chineză, **Indonezia*. **Alte state din Asia de Sud-Est (R. S. Vietnam, Thailanda, Myanmar, Malaysia)*

AFRICA

- Poziție și limite
- **Descoperirea și cunoașterea Africii*
- Caracterizare fizico-geografică (relief, climă, hidrografie etc.)
- Populația și așezările omenești
- Resursele naturale și economia
- **Africa – regiuni și țări (diferențieri geografice regionale): Africa de Nord, Africa Centrală, Africa de Est, Africa de Sud (Republica Africa de Sud), Africa insulară.*

AMERICA ȘI OCEANUL ATLANTIC

- **Oceanul Atlantic**
- **America:** Poziție și limite, **Descoperirea și cunoașterea Americii*, Caractere fizico-geografice generale (relief, climă, ape etc.), Populația și așezările omenești, Resursele naturale și economia
- **America de Nord și Centrală:** Specificul geografic, Statele Unite ale Americii, Canada, **Mexic*
- **America de Sud:** Specificul geografic, Brazilia, **Argentina*, **Alte țări (Peru, Columbia, Venezuela)*, **Probleme geografice ale continentului american*

OCEANUL PACIFIC, OCEANIA ȘI AUSTRALIA

- **Oceanul Pacific și Oceania - caracterizare generală*
- Australia (caracterizare fizico și economico-geografică)
- Antarctica – prezentare generală.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Situatrea corectă în spațiu și timp

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să localizeze corect elementele de bază ale geografiei României	- exerciții de localizare (pe un suport dat, pe harta murală etc.);
1.2	să sesizeze anumite elemente de ordonare	- descrierea unor sisteme observabile (râuri, etaje de vegetație etc.);
1.3	să utilizeze adecvat cronologia	- exerciții de situare în timp a unor fenomene învățate.
1.4	să perceapă sisteme spațiale și funcționale	- identificarea (pe hartă și în realitate) a elementelor de integrare;
		- descrierea unor sisteme spațiale (de exemplu: sisteme urbane, sisteme de transport, sisteme hidrografice etc.);
		- descrierea unor sisteme funcționale (de exemplu: eroziune – transport – acumulare, stările de vreme, organizarea administrativă).

2. Cunoașterea și interpretarea suporturilor grafice și cartografice

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să cunoască repartiția spațială a elementelor naturale și socio-economice	- analiza poziției și localizării componentelor geografice;
		- interpretarea informațiilor cartografice;
		- analiza localizării componentelor socio-economice (prin utilizarea informațiilor cartografice);
2.2	să utilizeze corect reprezentările spațiale referitoare la geografia României	- identificarea elementelor componente pe hărți;
		- localizarea faptelor specifice;
		- transferarea informațiilor pe suporturi cartografice.

3. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze denumiri de bază în contexte variate	- exerciții de selectare a denumirilor esențiale;
		- exerciții de grupare și ierarhizare a terminologiei proprii;
		- localizarea pe hartă a denumirilor de bază;
		- notarea corectă a numelor proprii;
3.2	să selecteze fapte specifice esențiale și concepte	- exerciții de identificare în sursele de informație a faptelor specifice (de exemplu: date, denumiri, localizări);
		- identificarea și explicarea conceptelor;

- 3.3 să aplice terminologia generală la realitatea înconjurătoare (țară, unitate de relief, orizont local)
- compararea noțiunilor însușite anterior cu faptele observate direct (de exemplu: buletinul meteorologic, succesiunea fenomenelor în cursul unui an);
 - folosirea conceptelor în situații noi.

4. Investigarea și interpretarea fenomenelor din mediul geografic

Obiective de referință		Exemple de activități de învățare	
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>		<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>	
4.1	să utilizeze proceduri de investigație	-	exerciții de observare dirijată, analiză, cartografiere și experimentare;
4.2	să utilizeze algoritmi de investigare a mediului geografic	-	formularea și verificarea ipotezelor;
		-	construirea unui demers de investigație;
		-	realizarea și expunerea unei lucrări independente;
4.3	să aplice elemente generale la caracteristicile orizontului local și apropiat	-	identificarea componentelor specifice (de exemplu: relieful, apele, așezările etc.);
		-	prezentare structurată a elementelor ce caracterizează orizontul apropiat (de exemplu: abordarea structurată a reliefului - formă, structură, alcătuire, tipuri genetice, unități și subunități, evoluție etc.);
		-	perceperea transformărilor la scară.

5. Formarea unei atitudini constructive și responsabile față de mediul înconjurător

Obiective de referință		Exemple de activități de învățare	
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>		<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>	
5.1	să înțeleagă consecințele distrugerii mediului	-	identificarea formelor de deteriorare a mediului;
		-	înțelegerea unor transformări ireversibile;
		-	selectarea exemplelor edificatoare;
5.2	să perceapă transformările recente din geografia României	-	identificarea transformărilor naturale și socio-economice (de exemplu: transformarea peisajului de la un an la altul, utilizarea terenurilor etc.);
		-	analiza transformărilor și identificarea unor soluții.

CONȚINUTURI

România: Poziție geografică, consecințe social-economice, alte coordonate

Relieful

- Armonia și proporționalitatea reliefului
- Formarea și evoluția reliefului
- Unitățile majore de relief ale României: Carpații și Depresiunea Colinară a Transilvaniei, Dealurile și Podișurile, Câmpiile, Lunca, Delta Dunării și platforma continentală

Clima

- Factorii care determină și influențează clima
- Elemente climatice

Hidrografia

- Factorii care determină și influențează hidrografia

- Dunărea și râurile interioare; lacurile; izvoarele minerale
- Marea Neagră

Vegetația, fauna și solurile

- Vegetația naturală
- Fauna
- Solurile

Populația

- Vechimea și continuitatea populației în spațiul carpato-danubiano-pontic
- Numărul populației și evoluția numerică
- Repartiția geografică și densitatea populației
- Structura populației României
- Populația activă
- Românii din afara hotarelor

Așezările omenești

- Vechimea și evoluția așezărilor umane
- Așezările rurale și tipologia lor
- Așezările urbane
- Clasificarea orașelor
- Caracterizarea geografică a orașului București și a altor orașe principale

Organizarea administrativ-teritorială

Activități economice

Agricultura

- Premisele naturale ale dezvoltării agriculturii
- Cultura plantelor și industrializarea produselor vegetale
- Creșterea animalelor și prelucrarea industrială a produselor animaliere

Industria

- Industria energetică și industria energiei electrice
- Industria metalurgică
- Industria chimică, industria lemnului, materiale de construcție
- Repartiția geografică a industriei

Sectorul terțiar (al serviciilor)

- Comerțul interior – tendințe actuale și forme de comerț
- Turismul

Căile de comunicație

- Axe naționale cu importanță internațională
- Telecomunicații

România în Europa și în lume

- România în organisme și organizații internaționale
- Locul României în economia europeană și mondială

- Relații comerciale, de cooperare economică și tehnico-științifică cu alte țări

Probleme ale mediului înconjurător

- Principalele caracteristici ale mediului înconjurător – analiză sintetică și regională; modalități de combatere a degradării mediului înconjurător.

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

OBIECTIVE CADRU	STANDARDE
1. Situatrea corectă în spațiu și timp	S.1 Raportarea corectă în spațiu și timp a elementelor de bază S.2 Raportarea elementelor din realitate la imaginea lor figurată
2. Cunoașterea și interpretarea suporturilor grafice și cartografice	S.3 Folosirea informațiilor din surse cartografice și grafice în prezentarea unei realități geografice
3. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate	S.4 Redactarea unui discurs scris pe o temă dată
4. Investigarea și interpretarea fenomenelor din mediul geografic	S.5 Realizarea unei lucrări bazate pe investigarea proprie a unui fenomen geografic

STRUCTURILE INSTITUȚIONALE CARE AU CONTRIBUIT LA REALIZAREA PROGRAMELOR ȘCOLARE

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

GRUPUL DE LUCRU PENTRU EXPERTIZĂ DE SPECIALITATE AL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

GRUPURI DE LUCRU

GRUPUL DE LUCRU PENTRU CULTURĂ CIVICĂ

- Prof. Elena Bălan – Liceul Krețulescu, București
- Prof. Dorina Chirișescu – Grupul Școlar “Nichita Stănescu”, București
- Prof. Dakmara Georgescu – Ministerul Educației Naționale
- Prof. Mihai Năzdrăvan – Liceul “Tudor Vladimirescu”, București
- Prof. Florina Oțet, inspector de specialitate – Ministerul Educației Naționale
- Prof. Doina-Olga Ștefănescu – Colegiul Național “I. L. Caragiale”, București
- Prof. Angela Teșileanu – Grupul Școlar “Nichita Stănescu”, București

GRUPUL DE LUCRU PENTRU ISTORIE:

- Coordonator: cercet.șt. Ioan Grosu – Institutul de Științe ale Educației
- Prof.univ.dr. Stelian Brezeanu – Universitatea București
- Prof. Liviu Burlec – Liceul “E.Racoviță”, Iași
- Cercet.princ. Laura Căpiță – Institutul de Științe ale Educației
- Prof. Ioan Grosu – Colegiul Național “Sf.Sava”, București
- Prof. Mihai Manea – Liceul Teoretic “George Coșbuc”, București
- Prof. Mihai Stamatescu – Liceul “Traian Lalescu”, Orșova
- Prof. Bogdan Teodorescu – Liceul Sanitar “Victor Babeș”, București

GRUPUL DE LUCRU PENTRU ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚILOR:

Coordonator: Cercet.pr. Laura Căpiță – Institutul de Științe ale Educației

Minoritatea germană:

- Prof. Hannelore Baier – Forumul Democrat al Germanilor din România
- Prof. Dieter Novak – Liceul “Samuel Brukenthal”, Sibiu
- Prof. Alfred Wiecken – Centrul de Formare a profesorilor, Sibiu

Minoritatea maghiară:

- Prof. Deak Arpad – Liceul Teoretic “Apaczai Cseve Janos”, Cluj Napoca
- Prof.dr. Wolf Rudolf – Liceul Teoretic “Apaczai Cseve Janos”, Cluj Napoca

Minoritatea romilor:

- Dr. Liviu Cernăianu, profesor pensionar

Minoritatea rușilor staroveri:

- Prof.univ.dr. Ivan Evseev – Universitatea Timișoara
- Prof. Sevastian Fenoghen – Școala Generală Sarichioi, jud. Tulcea
- Prof. Feodor Leonte – Școala Generală Carcaliu, jud. Tulcea
- Cons. Alexandru Vorona – Comunitatea Rușilor Lipoveni din România

Minoritatea slovacă:

- Prof. Pavel Huszarik – Liceul teoretic, Nădlac

GRUPUL DE LUCRU PENTRU GEOGRAFIE

- Coordonator: cercet.pr.dr. Octavian Mândruț – Institutul de Științe ale Educației
- Prof. Mari-Elena Belciu – Inspectoratul Școlar Județean Călărași
- Prof. Mioara Bulbucan – Școala Generală Nr. 4, Sebeș
- Prof. Virgil Dumitru – Inspectoratul Școlar Județean Constanța

- Prof. George Dumitrașcu – Școala Generală Nr. 1, Turnu Măgurele
- Conf.univ.dr. Nicolae Ilinca – Ministerul Educației Naționale
- Cercet.princ.dr. Octavian Mândruț – Institutul de Științe ale Educației
- Prof. Carmen Pârlog – Inspectoratul Școlar Județean Brăila

COMISII NAȚIONALE

COMISIA NAȚIONALĂ DE CULTURĂ CIVICĂ

1. Prof.univ.dr. Mihai Bărbulescu- Universitatea “Babeș-Bolyai”, Cluj Napoca
2. Prof.univ.dr. Ștefan Buzărnescu – Universitatea Timișoara
3. Prof.univ.dr. Teodor Dima – Universitatea Iași
4. Prof.univ.dr. Paul Tănase Ghiță – Academia de Studii Economice, București
5. Prof.univ.dr. Adrian Miroiu – Universitatea București
6. Prof.univ.dr. Valentin Mureșan – Universitatea București
7. Prof.univ.dr. Dan Potolea – Universitatea București
8. Cercet.princ. Dakmara Georgescu – Ministerul Educației Naționale
9. Prof. Aliss Andreescu – Inspectoratul Școlar Județean Constanța
10. Prof. Lavinia Bârlogeanu – Școala Normală, Târgu Mureș
11. Prof. Sorin Bunget – Inspectoratul Școlar Județean Dolj
12. Prof. Aurel Cazacu – Colegiul Național “I. L. Caragiale”, București
13. Prof. Silviu Cercea – Școala Normală, Deva
14. Prof. Letiția Hațegan – Liceul Teoretic Nr. 4, Cluj Napoca
15. Prof. Istvan Herlz – Inspectoratul Școlar Județean Covasna
16. Prof. Ioan Huțanu – Grupul Școlar Economic, Botoșani
17. Prof. Irina Loga – Liceul “D. Cantemir”, Iași
18. Prof. Tamara Manatu – Școala Nr. 148, București
19. Prof. Mihai Năzdrăvan – Liceul “T. Vladimirescu”, București
20. Cercet.șt. Daniel Oghină – Institutul de Științe ale Educației
21. Prof. Florina Oțet – Ministerul Educației Naționale
22. Prof. Anișoara Pârvulescu – Liceul “Moise Nicoară”, Arad
23. Prof. Argentin Porumbeanu – Liceul “Anastasescu”, Roșiorii de Vede
24. Prof. Gheorghe Tarara – Liceul “B. P. Hașdeu”, Buzău
25. Prof. Angela Teșileanu – Liceul “N. Stănescu”, București
26. Prof. Odet Zaiț – Școala Nr. 24, Constanța

COMISIA NAȚIONALĂ DE ISTORIE

1. Conf. univ. dr. Vlad Nistor – Facultatea de Istorie, președinte
2. Prof. Daniel Botezatu – Liceul “Mihai Eminescu”, Botoșani
3. Prof. Vasile Boznosu – Liceul Național, Iași
4. Prof. Mihail Budrica – Grupul școlar “CFR”, Constanța
5. Cerc. princ. Laura Căpiță – Institutul de Științe ale Educației
6. Prof. Doru Dumitrescu, inspector general – Ministerul Educației Naționale
7. Prof. Elisabeta Gheghie – Liceul “Titu Maiorescu”, Aiud
8. Prof. Liviu Lazăr – Colegiul “Decebal”, Deva, Inspectoratul Școlar Hunedoara
9. Prof. Natașa Marin – Școala Normală “Andrei Mureșanu”, Brașov
10. Prof. Victor Moldovan – Inspectoratul Școlar Județean Cluj
11. Prof. Gheorghe Oprică – Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea
12. Prof. Octavian Osanu – Inspectoratul Școlar Județean Brăila
13. Prof. Adrian Pascu – Liceul “Spiru Haret”, București, vicepreședinte
14. Prof. Nicolae Petrescu – Școala generală Puchenii Moșneni
15. Prof. Stelian Radu – Grup Școlar “Ion Mureșan”, Timișoara
16. Prof. Bogdan Teodorescu – Liceul Sanitar “Victor Babeș”, București
17. Prof. Radu Zlati – Liceul pedagogic, Sighet

COMISIA NAȚIONALĂ DE GEOGRAFIE

1. Prof. dr. Mihai Ielenicz – Universitatea București
2. Conf. dr. Nicolae Ilinca, inspector general – Ministerul Educației Naționale
3. Prof. Ioan Abrudan, inspector general adjunct – Inspectoratul Școlar Județean Sălaj
4. Prof. Gabriela Apostol, inspector – Inspectoratul Școlar al municipiului București
5. Prof. Maria Elena Belciu – Inspectoratul Școlar Județean Călărași
6. Prof. Mioara Bulbucan – Școala generală nr. 3, Sebeș, Alba
7. Prof. Valerian Dragu – Casa Corpului Didactic
8. Prof. Virgil Dumitru – Inspectoratul Școlar Județean Constanța
9. Prof. Nică Lupu – Inspectoratul Școlar Județean Ilfov
10. Prof. Dumitru Marc – Inspectoratul Școlar Județean Cluj
11. Cerc. pr. II dr. Octavian Mândruț – Institutul de Științe ale Educației
12. Prof. Doina Petrean, inspector general adjunct – Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud
13. Prof. Mioara Popica – Inspectoratul Școlar Județean Brașov
14. Prof. Ion Stan – Inspectoratul Școlar Județean Suceava

CUPRINS

Reforma curriculară și programele școlare	3
Cuvânt înainte	5
Cultură civică	
Notă de prezentare	9
Obiective cadru	11
Clasa a VII-a	13
Clasa a VIII-a	16
Standarde curriculare de performanță	20
Istorie	
Notă de prezentare	23
Obiective cadru	25
Clasa a V-a	27
Clasa a VI-a	33
Clasa a VII-a	38
Clasa a VIII-a	44
Standarde curriculare de performanță	50
Istoria și tradițiile minorităților	
<i>Istoria și tradițiile minorității germane</i>	
Notă de prezentare	55
Obiective cadru	56
Clasa a VI-a	57
Clasa a VII-a	59
<i>Istoria și tradițiile minorității maghiare</i>	
Notă de prezentare	63
Obiective cadru	64
Clasa a VI-a	65
Clasa a VII-a	70
<i>Istoria și tradițiile minorității rromice</i>	
Notă de prezentare	77
Obiective cadru	78
Clasa a VI-a	79
Clasa a VII-a	81
<i>Istoria și tradițiile minorității rușilor staroveri</i>	
Notă de prezentare	87
Obiective cadru	88
Clasa a VI-a	89
Clasa a VII-a	91
<i>Istoria și tradițiile minorității slovace</i>	
Notă de prezentare	97
Obiective cadru	98
Clasa a VI-a	99
Clasa a VII-a	102
Geografie	
Notă de prezentare	109
Obiective cadru	111
Clasa a V-a	113
Clasa a VI-a	117
Clasa a VII-a	120
Clasa a VIII-a	123
Standarde curriculare de performanță	127
Structurile instituționale care au contribuit la realizarea programelor școlare	129
Cuprins	133

NOTE

NOTE